

ДО

**Д-Р ВЕСЕЛИН БОЖКОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА
РЕГУЛИРАНЕ НА
СЪОБЩЕНИЯТА**

**КОМИСИЯТА ЗА
РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА
ул. „Гурко“ №6,
гр. София 1000**

ОТ

**„ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ“ ЕАД,
жк. „Младост“ 4, „Бизнес Парк Младост“ сгр.6,
София, 1766**

Относно: Решение № 543 на КРС от 12.10.2017 г., с което се открива процедура за обществено обсъждане на проект на решение за приемане на изменение и допълнение на Технически изисквания за работа на електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба и съоръженията, свързани с тях.

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

Във връзка с Решение № 543 на КРС от 12.10.2017 г., с което се открива процедура за обществено обсъждане на проект на решение за приемане на изменение и допълнение на Технически изисквания за работа на електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба и съоръженията, свързани с тях (Проектът), представяме на вниманието Ви становището на „Теленор България“ ЕАД.

Създаването на условия за ефикасно използване и ефективно управление на радиочестотния спектър, насърчаване изграждането на безжични широколентови връзки и осигуряване на възможност всички граждани да разполагат с достъп до широколентови услуги е от изключителна важност за развитието на пазара на електронни съобщителни услуги. Това, разбира се, се отнася за спектър от всякакъв вид, тъй като изграждането и поддържането на мрежи от ново поколение са неминуемо свързани с обезпечеността от този ограничен ресурс.

Отчитайки тенденциите в развитието на електронните съобщения и мобилните комуникации, телекомуникационните оператори са изправени пред предизвикателството непрестанно да развиват преносната си мрежа и в частност - радиорелейна такава. Това е необходимо, за да се отговори на нуждата от увеличаване на капацитета на съществуващите клетки от структурата на 4G мрежата и от въвеждане на мрежи от следващо поколение предимно в гъсто населени райони с по-добре развита инфраструктура, осигурявайки по този начин възможност за свръх високоскоростни услуги за данни и широколентов достъп. Важно е да се отбележи, че е необходимо индустрията в лицето на предприятията и регулаторните органи да се подготвят за навлизането на 5G технологиите, които ще изискват още по-голям капацитет от съществуващия.

1. В тази връзка, Теленор подкрепя добавянето на обхват 92 – 95 GHz (92-94 GHz и 94,1-95 GHz) в Приложение № 1 към чл. 4 от Проекта, тъй като това ще даде възможност за подсибяване и задоволяване на бъдещите пазарни изисквания за все по-голям достъп до широколентови услуги и на информационните технологии като цяло.

2. На следващо място, във връзка с непрекъснато нарастващите нужди от все по-големи трафични скорости за мобилните мрежи от следващо поколение 4G/5G, изключително необходимо в гъсто населени райони с добре развита инфраструктура, обхват 71 – 76 GHz сдвоен с обхват 81 – 86 GHz става атрактивен и необходим за изграждане на мрежи от неподвижната служба от вида „точка към точка“, пренасящи големи капацитети на къси разстояния.

Към момента „Техническите изисквания за работа на електронни съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба и съоръженията свързани с тях“ разрешават използването на част от обхвата - сдвоени обхвати 74 – 76 GHz и 84 – 86 GHz, в които ресурсът е съответно по 7 дуплексно спрегнати блока с лента 250 MHz (Забележка 11), което позволява използването на един канал с максимална ширина от 1750MHz. Предвид технологичното развитие и търсенето на начини за осигуряване на големи капацитети по безжичен път, към настоящия момент фирмите производители на радиорелейно оборудване вече предлагат оборудване от следващо поколение, което поддържа честотен канал с ширина 2000MHz с цел постигане на скорости до 10Gb/s.

Теленор счита, че е необходимо режимът на ползване да бъде разширен и към лентите за граждански нужди 74–76 GHz и 84–86 GHz да бъдат прибавени радиочестотни ленти 71–74 GHz и 81–84 GHz, определени за съвместно ползване за граждански нужди и за нуждите на националната сигурност, като отпадне Забележка 11. По този начин ще се осигури ресурс от общо 19 канала с широчина 250MHz всеки. В този смисъл е и препоръка ECC/REC/(05)07. Основание за това са от една страна, разрешителният режим за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър в обхват 71-76 и 81-86 GHz за мрежи от неподвижна радиослужба от вида „точка към точка“, който е на принципа „участък за участък“, а от друга – възможността да бъде постигната висока степен на преизползване на каналите. Разрешителният режим ще позволи на регулатора да следи и предотвратява смущения, а и самата специфика на техническите решения за този вид мрежи ще осигури безпроблемно експлоатиране. Всичко това ще позволи постигане на основното предназначение на електронните съобщителни мрежи, ползващи ограничен ресурс - радиочестотен спектър в радиочестотните ленти 71–76 GHz и 81–86 GHz, а именно пренасянето на свръхшироколентов трафик и постигане на скорости до 10Gb/s.

Теленор е на мнение, че такъв подход е целесъобразен и с оглед освобождаване на натоварените към момента честотни обхвати 28GHz и 38GHz, както и с оглед на всички предимства, които E-band обхвата предлага, а именно използване на силно насочени антени(широчина на диаграмата на насоченост <math><1^\circ</math>), които облекчават проектирането и предполагат намалени нива на смущенията при висока степен на преизползване на наличните честотни канали. Последното, от своя страна, предполага много по-облекчена честотна координация. С оглед на факта, че към момента няма сериозни основания, които да предполагат, подобно търсене за други радиослужби, за които са разпределени тези ленти (спътникови или мобилни), както и липсват приемливи технически възможности за осъществяването им, може да се счита, че този ресурс не е ограничен. Теленор България ЕАД счита, че в резултат на гореизложените аргументи, Комисията за Регулиране на Съобщенията трябва да предприеме мерки за насърчаване ползването на честотни ленти 71-76GHz и 81-86GHz като преразгледа и начина за заплащане на ресурса над 70GHz. Подходяща мярка например е определяне на фиксирана такса в зависимост от броя предаватели и независеща от заеманата честотна лента.

В допълнение, Теленор счита, че е необходимо да се промени и нормативната уредба и да се въведе облекчен режим (light licensing regime) за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс-радиочестотен спектър, при който регулатора изгражда различни координационни механизми на облекчения режим на лицензиране.

Вярваме, че становището ни ще бъде взето под внимание и оставаме на Ваше разположение за допълнителни обсъждания и въпроси.

С уважение,

Милена Телбизова

Пълномощник на Изпълнителния директор на
„Теленор България“ ЕАД

